

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

BKA-V.084.1.1.2023.EB
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Agnieszka Nowacka
Kierownik
Ośrodka Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy
w Niechanowie
ul. Parkowa 6
62-220 Niechanowo

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy², Minister Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadził w Ośrodku Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Niechanowie (dalej: OSiW/Jednostka), kontrolę w zakresie funkcjonowania Ośrodka Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Niechanowie w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

I. Podsumowanie wyników kontroli

1. MRiPS negatywnie ocenia działalność OSiW. System zarządzania OSiW jest nieefektywny. Przyjęte rozwiązania organizacyjne uniemożliwiały sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem uczestników OHP. Nie zapewniono wystarczającej opieki nad uczestnikami w porze nocnej. System kontroli zarządczej i ustanowione w jego ramach regulacje nie zapewniły odpowiedniego wsparcia dla funkcjonowania Jednostki, w szczególności w obszarze przepływu informacji (np. brak wiedzy o obowiązku wdrożenia procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP) albo przyjęte procedury nie podlegały bieżącej aktualizacji (np. Regulamin organizacyjny). Zidentyfikowano problemy zarządcze w obszarze kadrowym (np. zakresy czynności i obowiązków nie odzwierciedlały faktycznie wykonywanych

---

¹ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.

zadań). Struktura zatrudnienia nie gwarantowała prawidłowej realizacji zadań. Sporządzane przez OSiW dokumenty dot. rekrutacji na rok szkolny 2022/2023 były w znacznym zakresie nierzetelne i wymagały korekt, w tym w ramach błędów oczywistych. Staranność kierownika jednostki, świadomego znaczenia składanego podpisu, powinna przejawiać się w zapewnieniu takich mechanizmów weryfikacji, które będą chronić przed wykazywaniem nieprawidłowych danych.

Skala i zakres stwierdzonych nieprawidłowości wskazują na niewłaściwy nadzór Kierownika OSiW nad realizacją zadań.

Stwierdzone główne nieprawidłowości

Za działania nieprawidłowe uznano:

2. Niewdrożenie w OSiW mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo i ochronę uczestników OHP przewidzianych w *Procedurze zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP*.
3. Brak reakcji Kierownika OSiW na dezaktualizację Regulaminu organizacyjnego Jednostki, jego niezgodność z innymi aktami wewnętrznymi oraz wykazem stanowisk pracy.
4. Niezgłoszenie do Dyrektora Biura Edukacji i Zatrudnienia Komendy Głównej OHP wyjątków od kryterium rekrutacyjnego – ukończony 15 r.ż., nieukończony 18 r.ż., a w konsekwencji nieotrzymanie zgody równoznacznej spełnieniu tego kryterium.
5. Niestabilną sytuację kadrową z zastrzeżeniem, że wpływ na tę sytuację miały decyzje kadrowe podejmowane poza OSiW.
6. Niezapewnienie wystarczającej opieki nocnej nad uczestnikami, zdarzało się, że jeden wychowawca miał pod opieką ponad 40 wychowanków.
7. Nierzetelne sporządzenie dokumentacji dotyczącej rekrutacji oraz raportów z dyżurów nocnych.
8. Niespójność dokumentacji dotyczącej czasu pracy pracowników, tj. pomiędzy miesięcznymi grafikami, listami obecności i raportami z dyżurów.
9. Opracowanie zakresów obowiązków pracowników w sposób niespójny z innymi aktami wewnętrznymi.
10. Wykonywanie przez niektórych pracowników zadań niewskazanych w zakresach obowiązków.

11. W okresie od września do grudnia 2022 r. stosowanie zniżonej stawki żywieniowej dla uczestników zakwaterowanych w internacie.

12. Nieskuteczny przepływ informacji zarówno na poziomie OSiW, jak i OSiW - Wielkopolska Wojewódzka Komenda OHP (dalej: WWK OHP).

II. Ustalenia kontroli

II.1. Ustalenia organizacyjne oraz w obszarze zarządzania OSiW

13. OSiW jest jednostką organizacyjną WWK OHP o charakterze opiekuńczo-wychowawczym. Cele i zadania OSiW określono w § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (dalej: rozporządzenie)³. Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia, wojewódzki komendant OHP odpowiada za całokształt działalności OHP na terenie województwa, z wyjątkiem działalności centrów kształcenia i wychowania oraz ośrodków szkolenia zawodowego. W myśl § 5 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, wydaje akty o charakterze wewnętrznym usprawniające i porządkujące działalność OHP na terenie województwa. Stosownie do § 5 ust. 4 pkt 4 rozporządzenia, wojewódzki komendant OHP określa w regulaminie organizacyjnym szczegółową organizację i zakres działania komórek organizacyjnych ośrodków szkolenia i wychowania.

14. Zadania Ośrodków Szkolenia i Wychowania określono w § 5 Regulaminu organizacyjnego WWK OHP⁴. Szczegółową organizację OSiW uregulowano w regulaminie organizacyjnym z 4 maja 2020 r. oraz w aneksie nr 1.

W trakcie kontroli nie okazano aktu wprowadzającego w życie Regulamin organizacyjny OSiW i informującego o utracie mocy obowiązującej dotychczasowego regulaminu. Na stronie tytułowej aktu widnieje jedynie adnotacja Niechanowo, data 4.05.2020 oraz pieczęci WWK OHP i Wielkopolskiego Komendanta OHP wraz z podpisem. Do Regulaminu organizacyjnego zawarto aneks nr 1 podpisany przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta OHP – na dokumencie brak daty.

---

³ Dz. U. Nr 155, poz. 920

⁴ Zarządzenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta OHP w Poznaniu Nr 29/2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Wielkopolskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy, do 29.12.2022 r. zadania OSiW określał pkt III regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 20 z dnia 30 września 2019 r. Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta Ochotniczych Hufców Pracy w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Wielkopolskiej Wojewódzkiej Komendzie Ochotniczych Hufców Pracy.

Należy zauważyć, że regulaminy organizacyjne jednostek należą do kategorii aktów prawnych o charakterze wewnętrznym. Istotą tych przepisów jest ich porządkujący charakter, polegający na tym, że jednostka to jednolita struktura organizacyjna i jest podzielona na komórki, którym przydzielono określony zakres zadań i kompetencji. Akty wewnętrzne, a więc także regulaminy organizacyjne jednostek, powinny być tworzone w oparciu o rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej”⁵. Zgodnie z § 141 rozporządzenia, do projektów uchwał i zarządzeń stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale V, z wyjątkiem § 132, w Dziale I w Rozdziałach 1-7 i w dziale II, o ile zasady zawarte w niniejszym dziale nie stanowią inaczej. W przypadku Regulaminu organizacyjnego OSiW naruszono przywołane wyżej zasady.

Regulamin organizacyjny OSiW nie został także dostosowany do zarządzenia Nr KG.ZA.021.29.2022 Komendanta Głównego OHP z dnia 24 października 2022 r. w sprawie określenia wzorcowych struktur organizacyjnych jednostek Ochotniczych Hufców Pracy.

Z treści Regulaminu organizacyjnego OSiW wynika, że powołano się w nim na częściowo nieaktualne akty, jak również jest niespójny z innymi aktami wewnętrznymi, to jest w:

- podstawie prawnej wskazano Zarządzenie Komendanta Głównego OHP nr 7/BAKG z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie zakwaterowania i wyżywienia uczestników jednostek organizacyjnych podlegających OHP, które utraciło moc w wyniku wejścia Zarządzenia Nr 10/BA z 8 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany dziennej stawki żywieniowej przeznaczonej na koszt przygotowania posiłków dla uczestników przebywających w formie stacjonarnej w jednostkach organizacyjnych Ochotniczych Hufców Pracy. Uregulowania ostatecznie uchylono Zarządzeniem nr KG.ZO.021.8.2020 z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie uchylenia niektórych zarządzeń Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.
- § 1 ust. 3 przytoczono niepełny tytuł Zarządzenia, prawidłowe brzmienie aktu to Zarządzenie Nr KG.BKS.021.48.2019 Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Ochotniczych Hufcach Pracy jednolitych obowiązujących wzorów: logo, papieru firmowego, tablic informacyjnych oraz numeracji, symboliki i skrótów podstawowych jednostek OHP,
- § 1 ust. 6 wskazano nieaktualne Zarządzenie Komendanta Głównego OHP nr 22/BKG z dnia 20 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentacji stosowanej w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych Ochotniczych Hufców Pracy – akt ten utracił moc w wyniku wejścia

---

⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 283.

w życie Zarządzenia Nr KG.ZO.021.16.2020 z dnia 30 sierpnia 2020 r. w sprawie uchylecia niektórych Zarządzeń Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy,

- § 19 ust. 1 wystąpił błąd w dacie oraz w nazwie zarządzenia, należy przyjąć, że intencją było odniesienie się do zarządzenia Nr 20/BKG Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia w Ochotniczych Hufcach Pracy jednolitych obowiązujących wzorów: logo, papieru firmowego, pieczęci firmowych i imiennych, tablic informacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych oraz numeracji, symboliki i skrótów podstawowych jednostek OHP – zarządzenie to utraciło moc po wprowadzeniu Zarządzenia Nr KG.BKS.021.48.2019 Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Ochotniczych Hufcach Pracy jednolitych obowiązujących wzorów: logo, papieru firmowego, tablic informacyjnych oraz numeracji, symboliki i skrótów podstawowych jednostek OHP, a regulacje dotyczące pieczęci firmowych są w gestii kierowników jednostek wojewódzkich, w tym przypadku Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego OHP,
- § 1 ust. 4 wskazano, że część stacjonarna OSiW jest o charakterze męskim natomiast w postanowieniach ogólnych regulaminu internatu określono, że internat jest placówką wychowawczą koedukacyjną. Mając na uwadze zgodę Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta OHP z 30 czerwca 2022 r. na uruchomienie internatu koedukacyjnego w OSiW⁶, Regulamin organizacyjny powinien zostać zaktualizowany i w tym zakresie.
- § 13 ust. 4 określono, że przyjęcia uczestnika dokonuje komisja rekrutacyjna powołana przez Kierownika OSiW, na polecenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta OHP natomiast zgodnie z Wytycznymi do realizacji rekrutacji młodzieży do Ochotniczych Hufców Pracy na rok szkolny 2022/2023 Komendy Głównej OHP z 25 marca 2022 r. komisję rekrutacyjną na określony rok szkolny powołuje komendant wojewódzki.

Brak reakcji Kierownika OSiW na dezaktualizację regulaminu organizacyjnego należy ocenić jako działanie nieprawidłowe.

15. W rozdziale II Regulaminu organizacyjnego ustalono, że w skład OSiW wchodzi 9 stanowisk pracy (regulamin nie przewiduje liczby i podziału etatów):

- kierownik OSiW,
- kierownik internatu,
- pedagog,

---

⁶ Pismo WWK.ZKW.500.5.2022 r.

- wychowawca,
- kierownik warsztatów,
- instruktor praktycznej nauki zawodów,
- pracownik ds. administracyjno-biurowych,
- pracownik ds. zaopatrzenia,
- pomoc kuchenna.

Według stanu na 19 stycznia 2023 r., w skład OSiW wchodzi 13 stanowisk pracy, tj. o 4 więcej niż to określono w Regulaminie organizacyjnym – dotyczy to stanowiska sprzątaczkę, palacza c.o., pracownika ds. obsługi kotłowni/pracownika gospodarczego – palacz c.o. oraz pracownika ds. obsługi kuchni.

16. Plan etatów OSiW zakłada 18,75, w tym 5 etatów przeznaczonych na stanowisko wychowawcy, z czego wykorzystano 17,25 (w tym jeden wakat na stanowisku wychowawcy). W OSiW⁷ liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wynosi 21 osób. Psycholog świadczył usługi w ramach umowy cywilnoprawnej.

W 2022 r. łącznie było zatrudnionych 7 wychowawców, z czego 3 zakończyło a jeden podjął zatrudnienie w OSiW. W okresach od 1 do 30 marca 2022 r. oraz od 24 września do 14 grudnia 2022 r. nie był obsadzony jeden wakat na stanowisku wychowawcy. Mając na uwadze 5 etatów na stanowisku wychowawcy znajdujących się w strukturze etatów OSiW oraz zmiany osobowe na tych stanowiskach w ciągu jednego roku, należy zauważyć, że była to znaczna fluktuacja, która nie sprzyjała realizacji regulaminowych zadań przypisanych do stanowiska wychowawcy.

OSiW zgłaszała WWK OHP problemy z obsadą kadrową. W trakcie kontroli także zasygnalizowano, że wystąpiły sytuacje realizacji zadań przez pracowników poza ustalonymi godzinami pracy. Kierownictwo WWK OHP podjęło działania zmierzające do wzmocnienia kadrowego dopiero w styczniu 2023 r. - oddelegowano do OSiW dwóch pracowników do pracy na stanowisku wychowawcy⁸. Działanie to może wskazywać, że w 2022 r. struktura zatrudnienia nie gwarantowała pełnej i właściwej realizacji zadań.

17. Każdy z pracowników w okresie objętym kontrolą miał indywidualne, zatwierdzone przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Komendanta OHP zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Nieprawidłowym działaniem Kierownika OSiW było dopuszczenie do sytuacji, w której zakres

---

⁷ Według stanu na 16.01.2023 r.

⁸ 17.01.2023 r. pracownik oddelegowany z Hufca Pracy w Poznaniu, 18.01.2023 r. pracownik oddelegowany z Hufca Pracy w Kłecku.

obowiązków jest niespójny z postanowieniami Regulaminu organizacyjnego⁹, na przykład na stanowisku:

- wychowawcy - w zakresie obowiązków nie uregulowano pełnienia dyżuru w porze nocnej, o którym mowa w § 5 ust. 2 tiret dziesiąte Regulaminu organizacyjnego (pełnienie dyżurów w internacie w trybie trzymianowym uwzględniono w zakresach obowiązków z 16 stycznia 2023 r. 2 pracowników),
- kierownika internatu - w zakresie obowiązków nie wyszczególniono uczestniczenia w opracowaniu planów i regulaminów jednostki, o którym mowa w § 3 ust. 4 tiret pierwsze Regulaminu organizacyjnego,
- pedagoga - w zakresie obowiązków nie uregulowano kwestii organizowania pomocy w zakresie zminimalizowania zaburzeń rozwojowych i napięć psychicznych, nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych czy konfliktów rodzinnych, o której mowa w § 4 tiret piąte Regulaminu organizacyjnego,
- kierownika warsztatów - w zakresie obowiązków nie wskazano sprawowania nadzoru nad instruktorami praktycznej nauki zawodu, kontroli ich pracy i realizacji programów praktyk, o czym mowa w § 6 ust. 2 tiret drugie Regulaminu organizacyjnego,
- pracownika do spraw administracyjno-biurowych - w zakresie obowiązków nie określono realizacji zadań finansowo - księgowych, o których mowa w § 8 Regulaminu organizacyjnego,
- pracownika do spraw zaopatrzenia - w zakresie obowiązków nie określono monitorowania zużycia energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu, czy też uczestnictwa w realizowaniu prac i zobowiązań przyjętych przez jednostkę w ramach podnoszenia wykształcenia, kwalifikacji i umiejętności, o których mowa odpowiednio w § 9 tiret szóste i siódme Regulaminu organizacyjnego,
- pomocy kuchennej - zadania pomocy kuchennej wskazane w § 10 Regulaminu organizacyjnego ujęto w zakresie obowiązków pracownika do spraw obsługi kuchni.

18. Zespół kontrolerów zidentyfikował problemy w procesie przepływu informacji zarówno na poziomie OSiW, jak również OSiW - WWK OHP, np. nieprzekazywanie ważnych informacji w obrębie tych struktur, utrudniona współpraca z WWK OHP (opisane w pkt 30 i 31 niniejszego dokumentu).

Należy zauważyć, że od jakości i skuteczności przepływu informacji zależy poprawne funkcjonowanie jednostki. Nieustanny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi stanowiskami/jednostkami powinien być

---

⁹ W § 11 Regulaminu organizacyjnego OSiW określono, że szczegółowe zakresy indywidualnych zadań i czynności pracowników opracowuje kierownik Ośrodka i przedkłada do akceptacji Wojewódzkiemu Komendantowi.

głównym elementem jej działalności. Znaczącą rolę w procesie przekazywania informacji pełnią osoby na stanowiskach kierowniczych, ponieważ to od nich wypływa większość informacji decyzyjnych.

19. Wysokość dziennej stawki żywnościowej dla uczestników zakwaterowanych w internatach OHP od 01.01.2021 r. wynosiła 18 zł/dzień. W roku 2022 na skutek gwałtownego wzrostu cen żywności, KG OHP wystąpiła do MRiPS o przyznanie dodatkowych środków na ten cel, po ich otrzymaniu pismem z 8 września 2022 r. przekazano jednostkom organizacyjnym informację o czasowym zwiększeniu stawki do 23 zł/dzień. Zmieniona stawka obowiązywała w jednostkach OHP do 31 grudnia 2022 r. W OSiW w całym 2022 r. stawka żywieniowa wynosiła 18 zł/dzień. Pracownik OSiW wyjaśnił, że nie zna przyczyny stosowania stawki w niższej kwocie.

20. W 2022 r. WWK OHP przeprowadziła w OSiW 2 kontrole, w zakresie:

- dokumentacji jednostki, organizacji jednostki, realizacji zadań, ochrony danych osobowych oraz innych spraw wynikłych w trakcie kontroli,
- przestrzegania ochrony danych osobowych w OSiW w Niechanowie, ewidencjonowania skarg oraz dokumentacji jednostki na zakończenie roku szkolnego 2021/2022.

[Akta kontroli str.: 13-26, 37-88, 238-450, 1504]

II.2. Rekrutacja uczestników OHP

21. Pismem z 30 marca 2022 r. skierowanym do Komendantów Hufców Pracy i Kierowników Ośrodków Szkolenia i Wychowania, WWK OHP określiła zasady organizacji rekrutacji młodzieży na rok szkolny 2022/2023. W piśmie zobowiązano Kierowników OSiW do podjęcia działań dot. m.in. powołania komisji rekrutacyjnej, przesłania jej składu oraz harmonogramu spotkań.

Na podstawie ww. pisma z WWK OHP, zarządzeniem nr 5/2022 kierownik OSiW powołał 22 kwietnia 2022 r. Komisję rekrutacyjną¹⁰. Skład komisji określony w zarządzeniu był zgodny z *Wytycznymi do realizacji rekrutacji młodzieży do OHP na rok szkolny 2022/2023* z 25 marca 2022 r. (dalej: Wytyczne do rekrutacji).

W zakresie powołania komisji rekrutacyjnej na rok szkolny 2022/2023 przedstawiono także drugi dokument pn. *Powołanie Komisji Rekrutacyjnej 15-4 OSiW OHP w Niechanowie na rok szkolny 2022/2023*, wydany w oparciu o ww. zarządzenie Kierownika Ośrodka nr 5/2022, w którym wskazano, że zgodnie z zarządzeniem Kierownika OSiW „powołuję komisję

¹⁰ Zarządzenie nr 5/2022 Kierownika Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Niechanowie z 22.04.2022 r. w sprawie rekrutacji młodzieży do Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP 15-4 w Niechanowie.

rekrutacyjną” – brak daty i podpisu osoby wydającej. Na dokumencie znajdują się jedynie podpisy 9 z 10 członków komisji. W składzie osobowym nie wskazano także osoby pełniącej funkcję Zastępcy Przewodniczącego, o którym mowa w Wytycznych do rekrutacji. Wg wyjaśnień pracownika OSiW, w wyniku błędu nie został odnotowany Zastępca Przewodniczącego Komisji Rekrutacyjnej i to ten dokument wysłano do WWK OHP.

W ocenie Zespołu kontrolerów dokument sporządzono nierzetelnie ponieważ z treści wynika, że jest to informacja o składzie komisji rekrutacyjnej, a nie jej powołanie.

22. W okresie czerwiec-sierpień 2022 r., Komisja rekrutacyjna odbyła 5 posiedzeń, w terminach zgodnych z ustalonymi w harmonogramie.

23. W ramach nawiązywania kontaktów rekrutacyjnych OSiW podejmował działania promocyjno-informacyjne polegające na dystrybucji ulotek m.in. w Sądzie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołach oraz podczas imprez lokalnych. Akcją informacyjną przeprowadzono także w mediach społecznościowych (facebook).

24. W roku szkolnym 2022/2023 OSiW zrekrutował 49 uczestników¹¹, w następujących zawodach: ogrodnik (14), kucharz (13), stolarz (13), sprzedawca (8) i elektryk (1). Wszystkie wymienione zawody znajdowały się w Barometrze zawodów wśród zawodów deficytowych i zrównoważonych.

Załącznik do sprawozdania z rekrutacji młodzieży do OHP 15-4 OSiW Niechanowo na rok szkolny 2022/2023 dot. zawodów (formularz sprawozdawczy), zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez pracownika OSiW, został opracowany na podstawie ustaleń telefonicznych z pracownikami powiatowych urzędów pracy. Do określenia czy dany zawód jest nadwyżkowy, zrównoważony czy deficytowy nie został zastosowany Barometr zawodów.

Analizując zawody wskazane w formularzu sprawozdawczym, należy jednak zauważyć, że wszystkie wymienione zawody (kucharz, stolarz, sprzedawca, ogrodnik, elektryk) znajdują się w Barometrze zawodów 2022 wśród zawodów deficytowych i zrównoważonych (dla powiatów wskazanych w formularzu):

- w powiecie wrzesińskim kucharz i elektryk znajdują się w grupie zawodów deficytowych, stolarz zaś w zrównoważonych,
- w powiecie słupeckim kucharz i stolarz znajdują się w grupie zawodów deficytowych,
- w powiecie gnieźnieńskim kucharz i sprzedawca znajdują się w grupie zawodów deficytowych, ogrodnik natomiast w zrównoważonych,

---

¹¹ W tym: 37 w rekrutacji podstawowej (maj – wrzesień 2022 r.), 9 w rekrutacji uzupełniającej (październik – listopad 2022 r.) oraz 3 poza wymienionymi powyżej okresami.

- w powiecie poznańskim (w Barometrze zawodów 2022 określone są zawody wspólnie dla powiatu poznańskiego i miasta Poznań) kucharz znajduje się w grupie zawodów deficytowych, ogrodnik w zrównoważonych.

Należy jednak pamiętać, że zawody określone w Barometrze zawodów nie są tożsame z zawodami określonymi 6-cyfrowym kodem w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. W formularzu sprawozdawczym podane są zawody na niższym poziomie agregacji niż w Barometrze zawodów. Zawody wskazane w formularzu sprawozdawczym należą do następujących zawodów ocenianych w Barometrze zawodów:

- kucharz kod 512001, Barometr zawodów – kucharze,
- stolarz kod 752205, Barometr zawodów - robotnicy obróbki drewna i stolarze,
- sprzedawca kod 522301, Barometr zawodów - sprzedawcy i kasjerzy,
- ogrodnik kod 611303, Barometr zawodów - ogrodnicy i sadownicy,
- elektryk kod 741103, Barometr zawodów - elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy.

Wytyczne do rekrutacji wskazują, że określenie zapotrzebowania na zawody na danym terenie odbywa się w oparciu o wnioski z analiz diagnostyczno-prognostycznych prowadzonych regionalnie przez jednostki, dla których punkt odniesienia stanowią: Barometr zawodów, Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, analizy przygotowywane przez podmioty zajmujące się prognozowaniem zmian na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Mając na uwadze nieprecyzyjne Wytyczne do rekrutacji w zakresie określenia zapotrzebowania na zawody na danym terenie, nieskorzystanie z Barometru zawodów przy wypełnianiu formularza sprawozdawczego nie stanowiło działania skutkującego wskazaniem zawodów nadwyżkowych.

25. W terminie wskazanym w *Regulaminie rekrutacji młodzieży do OHP na rok szkolny 2022/2023*¹² (dalej: Regulamin rekrutacji), OSiW sporządził Sprawozdanie z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP 15-4 OSiW Niechanowo na rok szkolny 2022/2023¹³, w którym stwierdzono nierzetelne wykazanie danych:

- w Charakterystyce młodzieży nowo zrekrutowanej do OHP (stan na 30.09) stanowiącej załącznik do Sprawozdania z rekrutacji, w kolumnie Cecha rekrutacyjna uczestnika, w wierszu Ukończony 15 r. ż., nieukończony 18 r. ż. wykazano ogółem liczbę 36, co oznacza, że wg danych wskazanych w ww. załączniku do sprawozdania 1 uczestnik nie spełniał kryterium wieku, natomiast z udostępnionej dokumentacji

---

¹² Z 25 marca 2022 r.

¹³ 12 października 2022 r.

wynika, że 10 uczestników zrekrutowanych w rekrutacji podstawowej nie spełniało tego kryterium. Pracownik OSiW wyjaśnił, że wskazanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym wynikało z błędu podczas sporządzania sprawozdania.

- niezaznaczenie w składzie Komisji Rekrutacyjnej, który z jej członków pełnił funkcję zastępcy Przewodniczącego,
- w pkt 2 - wykonanie rekrutacji (wg stanu na dzień 30 września) wystąpił błąd w kolumnie rekrutacja ogółem (wykonanie) - wskazano liczbę 38 zamiast 37.

26. Ochotnicze Hufce Pracy prowadzą rekrutację młodzieży w wieku 15-18 lat. Osoby, które nie ukończyły 15. roku życia mogą być przyjęte wyłącznie w przypadkach określonych w art. 191 § 2¹⁻²⁷ Kodeksu Pracy, kiedy przepisy prawa dopuszczają zatrudnienie tych osób w celu przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Zgodnie z Wytycznymi do rekrutacji, każdy taki wyjątek jest rozpatrywany indywidualnie i wymaga zgłoszenia do Komendy Głównej OHP oraz otrzymania zgody (otrzymana zgoda jest równoznaczna spełnieniu kryterium). W wyniku sprawdzenia 37 indywidualnych teczek uczestników (75% zrekrutowanych na rok szkolny 2022/2023) stwierdzono, że 14 z nich zostało przyjętych z naruszeniem Regulaminu rekrutacji oraz Wytycznych do rekrutacji – nie zgłoszono i nie uzyskano zgody na przyjęcie uczestników niespełniających kryterium wieku:

- w rekrutacji podstawowej 8 uczestników, tj. jeden uczestnik – 13 lat, 2 – 14 lat, 3 – w momencie przyjęcia do OHP nie mieli 15 lat, które ukończyli do końca 2022 r., 2 – powyżej 18. r. ż.,
- w rekrutacji uzupełniającej 5 uczestników, tj. jeden uczestnik – 13 lat, 3 – 14 lat, jeden - w momencie przyjęcia do OHP nie miał 15 lat, które ukończył do końca 2022 r.,
- poza ustalonymi okresami rekrutacji jeden uczestnik – 14 lat.

Pracownik OSiW wyjaśnił, że niezgłoszenie uczestników niespełniających kryterium wieku spowodowane było brakiem czasu, niezajomością procedur oraz naciskiem WWK OHP na pełny stan OSiW.

Należy zauważyć, że umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego ze zrekrutowanymi uczestnikami zostały podpisane ze strony OHP przez Wielkopolskiego Komendanta OHP lub przez Zastępcę Wielkopolskiego Komendanta OHP, co oznacza, że WWK OHP posiadała wiedzę o zrekrutowaniu uczestników niespełniających kryterium wieku.

27. Kontrola wykazała, że 6 kart kwalifikacyjnych dot. uczestników niespełniających kryterium wieku zrekrutowanych w rekrutacji podstawowej (75%) wypełniono nierzetelnie, tj. w liczbie uzyskanych punktów w tym kryterium wskazano „1” oznaczające jego spełnienie. W przypadku jednego uczestnika sporządzono 2 karty kwalifikacyjnie

sprzecznie wypełnione – w pierwszej zaznaczono, że spełnił kryterium wieku, a w drugiej, że nie.

W przypadku 4 osób karty kwalifikacyjne zostały wypełnione po 30 września 2022 r., tj. po zakończeniu prac Komisji rekrutacyjnej. Pracownik OSiW wyjaśnił, że rozbieżność ta wynikała z opatrzenia dokumentów późniejszymi datami w procesie ich porządkowania.

28. Pracownicy OSiW stosowali druki wskazane w dokumencie¹⁴ Komendy Głównej OHP pn. *Wykaz dokumentów wewnętrznych obowiązujących w jednostkach opiekuńczo wychowawczych OHP*, który określał kompleksowy zakres podstawowej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP oraz prowadzoną działalnością wychowawczą.

29. Plan dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczy na rok szkolny 2022/2023 nie zawierał niektórych elementów, wskazanych w objaśnieniach do ww. Wykazu.

Pracownicy prowadzący dokumentację w formie elektronicznej nie sporządzali kopii zapasowych, o których mowa w ww. Wykazie.

Pracownik OSiW wyjaśnił, że w jednostce nie zapewniono obsługi informatycznej oraz że nie wykonuje kopii danych elektronicznych, ponieważ nie został przeszkolony w tym zakresie.

30. OSiW realizuje Plan dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczy na rok szkolny 2022/2023, co jest zgodne z rozporządzeniem. Nie okazano planu opiekuńczo-dydaktyczno-wychowawczego na rok szkolny 2021/2022, dlatego Zespół kontrolerów nie mógł zweryfikować prawidłowości jego realizacji.

Pracownik OSiW wyjaśnił, że dokument planistyczny na 2021/2022 nie został mu udostępniony „(...) często dokumentacja, która powinna być zatwierdzona nie wraca z WWK OHP.”

WWK OHP wyjaśniła, że nie otrzymała z OSiW do zatwierdzenia planu opiekuńczo-wychowawczego na rok szkolny 2021/2022.

[Akta kontroli str.: 89-162, 181-200, 205-217, 334-373, 451-583, 683-684, 963-1503]

II.3. Sprawowanie opieki nad uczestnikami OHP

31. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 9 stycznia 2023 r. dyżury nocne w internacie OSiW pracownicy pełnili co do zasady jednoosobowo (wychowawca, pedagog, kierownik OSiW, kierownik internatu)¹⁵. Badanie liczby uczestników objętych opieką w porze nocnej przeprowadzono

¹⁴ Dokumenty KG OHP z 30 sierpnia 2021 r.

¹⁵ Od 10 stycznia 2023 r. dyżur nocny w internacie OSiW pełnią dwie osoby.

na próbie dokumentacji za rok szkolny 2022/2023¹⁶. Kontrola wykazała, że pracownik miał na dyżurze nocnym pod opieką od 13 do 53 uczestników (przy stanie uczestników internatu zaewidencjonowanych od 44 do 60). I tak na przykład w dniu: 1/2 września 2022 r. – 34 uczestników obecnych w internacie przy stanie uczestników zewidencjonowanych 46, 5/6 września 2022 r. – 42 uczestników w internacie przy stanie 50, 7/8 września 2022 r. – 43 uczestników w internacie przy stanie 51, 19/20 września 2022 r. – 36 uczestników w internacie przy stanie 52, 28/29 września 2022 r. – 41 uczestników w internacie przy stanie 53, 5/6 października 2022 r. – 39 uczestników w internacie przy stanie 54, 18/19 października 2022 r. – 46 uczestników w internacie przy stanie 55, 25/26 października 2022 r. – 47 uczestników w internacie przy stanie 57, 14/15 listopada 2022 r. – 45 uczestników w internacie przy stanie 59, 22/23 listopada 2022 r. – 53 uczestników w internacie przy stanie 60, 3/4 stycznia 2023 r. – 36 uczestników w internacie przy stanie 60.

Pracownik OSiW wyjaśnił, że w 2022 r. ze względu na braki kadrowe i przyjętą praktykę, dyżur nocny pełnił jeden wychowawca.

Sprawowanie opieki wychowawczej nad tak liczną grupą usytuowaną na dwóch piętrach OSiW nie zapewniało bezpieczeństwa młodzieży. Potwierdzeniem tej tezy jest zdarzenie zagrażające zdrowiu lub życiu jednego z uczestników OHP (ok. godz. ...). Dyżur w porze nocnej pełnił wtedy jeden wychowawca zatrudniony w OSiW r. Informację o zdarzeniu wychowawca powziął dopiero ok. godz. ... od jednego z uczestników zdarzenia. Pełniący dyżur przeprowadził do ok. godz. ... rozmowy ;

... : procedury zostaną wszczęte po godz. ... Po godz. ... poinformowała o zdarzeniu kierownika internatu, który o przyjechał na miejsce. Kierownik internatu powiadomił kierownika OSiW o zdarzeniu (...), i na jego polecenie wezwał policję.

Analiza zdarzenia wskazuje, że w OSiW nie zastosowano *Procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP*¹⁷ z dnia 30 grudnia 2020 r. wprowadzonej zarządzeniem Komendanta Głównego OHP, określającej sposób działania i postępowanie w przypadku zaistnienia tego typu sytuacji. Jako przyczynę niepodjęcia działań określonych w ww. *Procedurze* pracownicy OSiW wskazali jej nieznaną do 11 stycznia 2023 r.

¹⁶ Okres od 1 września 2022 r. do 16 stycznia 2023 r.

¹⁷ Nr KG.BKW.021.42.2020.

W ocenie Zespołu kontrolerów wyjaśnienia pracowników OSiW mogą budzić wątpliwość z uwagi na fakt, że we wzorze Kwestionariusza rekrutacyjnego kandydata do Ochotniczych Hufców Pracy, stanowiącym załącznik do Regulaminu rekrutacji, zawarto oświadczenie kandydata oraz rodziców/opiekunów o zapoznaniu i zobowiązaniu do przestrzegania procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników. W dokumentacji rekrutacyjnej uczestników OHP znajdują się wypełnione kwestionariusze wraz z ww. podpisanymi oświadczeniami.

WWK OHP 11 stycznia 2023 r. przekazała do jednostek organizacyjnych OHP na terenie województwa wielkopolskiego ww. *Procedurę* wraz z poleceniem zapoznania się z nią przez wszystkich pracowników jednostki i przesłania potwierdzenia tego faktu poprzez złożenie podpisów.

Konsekwencją nieznamomości Procedury było niewdrożenie w OSiW mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo i ochronę uczestników OHP, np.:

- nieujęcie w rocznych planach pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej na lata 2022-2023 oraz programach wychowawczych realizowanych przez OSiW zagadnień z zakresu: przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci i młodzieży, praw dziecka; ochrony przed przemocą oraz wykorzystywaniem; profilaktyki przemocy rówieśniczej; zagrożeń bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie (w tym zagrożeniem pedofilią).

Pracownik OSiW wyjaśnił, że wychowawca udziela ustnych informacji każdemu nowo przyjętemu uczestnikowi, do kogo może się zwrócić o pomoc.

- niedostateczne zapewnienie warunków bezpieczeństwa w sytuacji powstania pożaru lub innego zagrożenia (na korytarzach/klatkach schodowych w internacie i w siedzibie OSiW znajdują się oznakowania drogi ewakuacyjnej, jednakże wyjście ewakuacyjne w internacie jest na stałe zamknięte z uwagi na teren budowy znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie internatu - konieczność ewentualnej ewakuacji jednymi drzwiami wejściowymi; na parterze internatu gaśnica znajduje się w pokoju wychowawcy zamiast na korytarzu, w siedzibie OSiW brak gaśnicy na pierwszym piętrze budynku; brak instrukcji p.poż., a w pokojach wychowawców brak spisów numerów telefonów Kierownika jednostki, Kierownika internatu, ewentualnie innych pracowników).

Pracownik OSiW wyjaśnił, że nie ma wiedzy w zakresie powodu braku gaśnic, natomiast instrukcja p.poż. została zdjęta 2 lata wcześniej podczas malowania ścian.

32. W badanym okresie (z wyjątkiem kierownika internatu i dwóch wychowawców oddelegowanych do OSiW w styczniu 2023 r.), pracownicy pełniący dyżury nie mieli w zakresie obowiązków pracy w porze nocnej. Tylko w jednym przypadku skierowanie na badania lekarskie pracownika obejmowało pracę w porze nocnej.

33. Nierzetelnie wypełniono 31 z 84 badanych raportów dyżurnego wychowawcy z przebiegu dyżuru nocnego¹⁸, tj. brak wskazania liczby uczestników obecnych w internacie/nieobecnych usprawiedliwionych/nieobecnych nieusprawiedliwionych z podaniem ich nazwisk. Dodatkowo, należy zauważyć, że w raportach nie odnotowano liczby obchodów podczas nocnych dyżurów.

Kontrola wykazała rozbieżności pomiędzy raportami z dyżurów nocnych a miesięcznymi grafikami pracy, np. w raporcie z 4/5 stycznia 2023 r. brak imienia i nazwiska wychowawcy dyżurnego (w miejscu zdającego widnieje nieczytelny podpis), a w grafiku pracy kadry na styczeń 2023 r. w dniu 4 stycznia br. nie przewidziano pełnienia dyżuru nocnego, czy też z raportu z 18/19 grudnia 2023 r. i z listy obecności wynika, że dyżur pełnił jeden wychowawca natomiast wg grafiku na grudzień 2022 r. dyżur powinno pełnić dwóch wychowawców.

[Akta kontroli str.: 201-203, 334-373, 678-727, 732-947]

III. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej¹⁹, Zespół kontrolerów w składzie:

- Ewa Buczek, główny specjalista, kierownik Zespołu,
- Joanna Steczkiewicz-Szpyt, główny specjalista, członek Zespołu,
- Agnieszka Ołdakowska, naczelnik wydziału, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono od 17 do 27 stycznia 2023 r. (w siedzibie jednostki w dniach od 17 do 19 stycznia 2023 r.) w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Niechanowie, z siedzibą przy ul. Parkowej 6, 62-220 Niechanowo.

W okresie objętym kontrolą Ośrodkiem Szkolenia i Wychowania OHP w Niechanowie kierowała Pani Agnieszka Nowacka, która objęła stanowisko Kierownika OSiW OHP w Niechanowie od 7 maja 2018 r. W czasie

¹⁸ 84 raporty za okres od 31 sierpnia/1 września 2022 r. do 16/17 stycznia 2023 r.

¹⁹ Upoważnienia z 16 stycznia 2023 r. nr: BKA-V.0121.1.2023, BKA-V.0121.2.2023, DRP-X.0121.3.2023.

przeprowadzania czynności kontrolnych Kierownika OSiW zastępowała Pani Katarzyna Starczewska Kierownik internatu.

IV. Zalecenia

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam:

1. Pilne wdrożenie *Procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP.*
2. Podjęcie działań zmierzających do:
  - 2.1. aktualizacji Regulaminu organizacyjnego OSiW,
  - 2.2. ustabilizowania sytuacji kadrowej, w szczególności w zakresie sprawowania opieki w porze nocnej nad uczestnikami OHP.
3. Wzmocnienie nadzoru w obszarze procesu przepływu informacji.
4. Wzmocnienie mechanizmów zapewniających:
  - 4.1. przestrzeganie zasad prawidłowości, staranności i kompletności sporządzania i gromadzenia dokumentów,
  - 4.2. zgodność działań OSiW z aktami wewnętrznymi Komendanta Głównego OHP w zakresie rekrutacji na dany rok szkolny.
5. Przegląd i aktualizacja zakresów czynności pracowników.

Zwracam się o przedłożenie, w terminie:

- 30 dni - w zakresie zalecenia nr 1,
- 60 dni - w zakresie pozostałych zaleceń,

od daty otrzymania niniejszego dokumentu, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu uwag i wniosków, podjętych działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:
Pan Ireneusz Honczar
p.o. Wielkopolski Wojewódzki Komendant OHP
ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 211, 61- 485 Poznań